

Anne Hirsiniemi

30.10.2017

TURVALLISUUSRYHMÄN KOKOUS

Aika	Maanantai 9.10.2017 klo 13.00 – 15.50	
Paikka	Rakennusteollisuus RT ry, Unioninkatu 14, Mylly 7.krs	
Läsnä	Lauri Kivekäs	Rudus Oy, puheenjohtaja
	Jukka Moilanen	Lapti Oy
	Jari Korpisaari	SRV Oyj
	Antti Leino	Skanska Oy
	Antti Jokela	YIT Oyj
	Arto Huhtanen	NCC
	Marko Kilpeläinen	Peab Oy
	Markku Utriainen	Rakennus Oy Hartela
	Timo Pinomäki	Graniittirakennus Kallio
	Janne Papula	Kerabit Pro Oy
	Kati Kaskiala	Lemminkäinen Oyj
	Heinrich Scwab	Inlook Oy
	Jari Pulkkinen	Fira Oy
	Mikko Tammi	Telinekatja Oy
	Ari Kähkönen	Infra ry
	Heidi Husari	Rateko
	Juha Suvanto	Talonrakennusteollisuus ry
	Ville Wartiovaara	Talonrakennusteollisuus ry
	Kim Kaskiaro	Talonrakennusteollisuus ry
	Hannu J. Mäkinen	Talonrakennusteollisuus ry
	Tuomo Haara	Betoniteollisuus ry
	Tapio Kari	Rakennusteollisuus RT ry
	Anne Hirsiniemi	Rakennusteollisuus RT ry

**1. Vierailijat: Tahallisen vahingonteon uhka / Anne Hietala, Poliisihallinto
SEKÄ****Ontelo- ja TT-laattojen kuormien purku työmaalla /Tuomo Haara, Betoniteollisuus**

Rikoskomisario Anne Hietala Helsingin poliisilaitokselta kertoi, että tahallisten vahingontekojen uhka Suomessa ei tällä hetkellä vaikuta huolestuttavalta. Rakennusalan näkökulmasta katsottuna riskin aiheuttaa se, että työmailla on valtavasti ihmisiä ja heitä on vaikea valvoa. Lisäksi työmailla olevat ihmiset ovat yhä enemmän ulkomaalaisia. Tilannetta on seurattu vuodesta 2007 alkaen eikä työmailla ole seurannan aikana sattunut yhtään tapaturmaa, joka olisi ollut tahallaan aiheutettu. Riskin muodostavat ennen kaikkea alihankintayritykset sekä mielenterveydellisistä ongelmista kärsivät henkilöt. Hannu J. Mäkinen tiedusteli, onko työmailla tullut ilmi työkoneiden ja muiden suurien laitteiden varkauksia, joilla maailmalla on tehty terrori-iskuja. Hietala kertoi, että hänellä ei valitettavasti ole tietoa siitä, ovatko tällaiset varkauudet lisääntyneet. Sekä Hietalalla että Turvallisuusryhmän jäsenillä oli tiedossa ainoastaan suomalaisten muussa kuin terroritarkoituksessa tehtyjä varkauksia. Todettiin, että asian suhteen on syytä olla tarkkana ja mahdollisesti ohjeistaa työmaita ja erityisesti esim. louhinta- ja räjäytystyötyömaita. Todettiin myös, että räjähteitä koskeva lainsäädäntö ja valvonta ovat jonkin verran leväperäisiä ja sitä kautta räjähdetyöntekijät voivat muodostaa riskiryhmän. Mäkinen totesi riskikohteeksi myös ydinvoimalatyömaat, joihin terrorismin lisäksi ydinvoimaa vastustavat järjestöt ja muut äärijärjestöt voivat iskeä. Hietala ohjeisti, että olisi syytä olla tietoinen jokaisesta työntekijästä

työmaalla ja kiinnittää erityistä huomiota tulitöihin ja muihin vaarallisiin töihin. Pulkkinen lisäsi, että myös suurten työkoneiden käyttämisessä olisi syytä olla tarkkana edellä mainittujen varkauksien ja terroritekojen uhkan vuoksi.

Tuomo Haara Betoniteollisuudesta esitteli betonielementtien kuormien purun turvallisuutta (liite 1). Purkua koskee suuri määrä eri lakeja ja erinäisiä kokouksia eri sidosryhmien kanssa on pidetty asiasta tarkoituksena kehittää turvallisuusratkaisuja. AVIn tehotarkastusviikolla (viikko 36) Haara oli mukana tarkastuskäynneillä. Haara kertoi, että monella työmaalla oli hyvää yritystä turvallisuuden suhteen, mutta kokonaiskuva ei ollut hyvä. Turvallisuutta täytyy kehittää jatkossa ja asia on ennen kaikkea pää-toteuttajan vastuulla. Kuorman purun turvallisuudesta tulisi olla suunnitelma ja kaluston sellaista, että työ voidaan toteuttaa turvallisesti. Rakentaminen on yhteistyötä ja näin tulisi toimia tässäkin asiassa. Haara esittikin yhteistyötä Betoniteollisuuden, Talonrakennusteollisuuden ja SKALin välillä asiassa. Sihteeri kertoi TTK johtoisesta eri alojen yhteisestä työryhmästä, jossa pohditaan kuormien lastauksen ja purun turvallisuutta yleisesti. Ensivaiheessa on tavoitteena laatia hyvin yksinkertainen kuviin perustuva opas turvallisuudesta lastauksessa ja purkamisessa. Jokela totesi, että putoamissuojauksen toteuttamisessa on haasteita päätoteuttajalla, mutta turvallisuutta vaarantavia ongelmia on myös elementtien laadussa. Korpisaari totesi, että elementit ovat myös nykyään niin suuria, että niiden varastointiin tulisi keksiä uusia turvallisia ratkaisuja. Utriainen korosti kuljettajan roolia turvallisuudessa, sillä kuljettaja tietää, miten elementit on sidottu ja miten ne voidaan turvallisesti purkaa. Pulkkinen totesi, että myös kaupungin edustajien kanssa on ollut haasteita yhteistyössä turvallisuuden edistämiseksi. Päätettiin järjestää kokous Helsingin kaupungin tonttiosaston edustajien kanssa yhteistyön edistämiseksi.

2. Kokouksen avaus ja edellisen kokouksen muistio

Puheenjohtaja avasi varsinaisen kokouksen. Sihteeri esitteli viime kokouksen pöytäkirjan, joka hyväksyttiin.

3. Uusi työturvallisuussäännöstö (liite 2)

Suvanto esitteli uutta turvallisuussäännöstöä liitteessä 2 esitetysti. Teknisiiä laitteita koskevien EU-asetusten osalta Suvanto ja Wartiovaara molemmat totesivat, etteivät ne aiheuta muutoksia rakennuslalle Suomessa.

4. Tapaturmataajuus ja TOT-tilanne (liite 3)

Kuukausittain seurattava tapaturmatilanne on samoissa lukemissa kuin viime kokouksessa. Elokuussa tapaturmien määrä Talonrakennusteollisuudessa nousi niin kuin tyyppillisesti joka vuosi. Turvallisuushavaintonsa ilmoittaa ainoastaan viidesosa vastaajista ja niiden tekeminen ja ilmoittaminen tulisi saada kasvuun.

Korpisaari kertoi vakavasta tapaturmasta, joka sattui SRV:n Kalasataman työmaalla. Kaksi henkilöä putosi koneesta laiteviaan vuoksi. Koneen hytissä ei ollut ylikuormaa eikä muitakaan ulkoisia seikkoja, jotka olisivat aiheuttaneet tilanteen vaan kyse oli puhtaasti laitteesta olleesta viasta. Pudonneet henkilöt loukkaantuivat vakavasti, mutta ovat hengissä. Jokela kertoi YIT:llä sattuneesta saman tyyppisestä tapaturmasta, kun kuukulkijan hitsiliitos petti metrien korkeudessa ja työntekijät jäivät valjaista roikkumaan. Molemmissa tapauksissa koneista on ollut mahdoton nähdä laitteessa olevaa vikaa ulospäin eivätkä viat ole ilmenneet myöskään laitteille tehdyissä tarkastuksissa.

Uusia TOT-tapauksia ei ole tapahtunut viime kokouksen jälkeen.

Wartiovaara kertoi, että viime kokouksessa esiin tulleesta Ruotsin siltatyöturmasta ei ole saatu parempaa tietoa. Rakennusalan tapaturmista ja kuolemantapauksista sen sijaan on saatu liitteenä olevat

raportit (liite 4 ja 5). Wartiovaara on myös keskustellut Byggnadsindustrin edustajien vierailusta Turvallisuusryhmässä tulevana keväänä.

5. Nolla tapaturmaa rakennusteollisuudessa vuonna 2020

TTK:n ja RaLan kanssa on sovittu, että UPA-hanke otetaan vahvemmin osaksi RT:n turvallisuusryhmän kokouksia. Skanskalla UPA on säännönmukaisesti käytössä. Leino kertoi, että Skanskalla tehtiin UPAn tullessa strateginen päätös, että hankintahenkilöt koulutetaan UPA-arvioijiksi ja he tekevät UPA-arviot yrityksistä, joiden kanssa sopimuksen tekemistä harkitaan. Liitteenä on UPaan liittyvää aineistoa, johon ryhmän edustajien toivotaan tutustuvan seuraavaa kokousta varten, jossa asiasta keskustellaan lisää (liite 6 ja 7). Korpisaari kertoi, että SRV tehostaa UPAn käyttöä ja heillä UPA-arvioinneissa on mukana sekä hankinta- että turvallisuushenkilöt. Keskusteltiin siitä, tulisiko TTK:n UPA-rekisteristä näkyä myös arvosana, jonka yritys on arvioinnissa saanut pelkän läpäisymerkinnän sijaan. Todettiin, että läpäisy tieto on riittävä, sillä yritys on joutunut korjaamaan arvioinnissa mahdollisesti esiin tulleet puutteet toiminnassaan ja arvioinnin läpäisy osoittaa yrityksen täyttävän riittävän tason yhteistyölle.

Husari kertoi ”Uusi työmaaperehdytys”-hankkeen etenemisestä. Järjestelmän toteuttajaksi on valittu Mittaviiva Oy ja projektitiedonhallintajärjestelmäksi Trello. Rahoituksen saamiseksi hankkeessa kehitettävälle appsille on lähetetty hakemus KiraDigi-hankkeelle.

6. Yritysesimerkkejä tapaturmista ja vaaratilanteista, niiden korjaavista toimenpiteistä sekä hyvistä käytännöistä

Antti Leino esitteli Skanskan vuoden 2016 vuosiraportin siitä, mitä vuoden aikana sattuneista tapaturmista on opittu (liite 8). Kivekäs totesi, että raportista saadaan hyvää materiaalia ”Uusi työmaaperehdytys”-hankkeeseen.

Korpisaari esitteli SRV:n Redin työmaalla hissikuilun porauksessa sattuneen tapaturman (liite 9). Tapaus on käsitelty SRV:llä ja annettu uutta ohjeistusta sen myötä.

Terramaren edustaja puuttui kokouksesta, joten Terramaren esitys siirtyi seuraavaan kokoukseen. Joulukuun kokouksessa yritys-casen esittelyvuorossa ovat lisäksi Telinekataja ja Rudus.

7. Talousrikollisuuden torjunta

Tapio Kari kertoi Verohallinnon suunnitelmista tilaajavastuulain muuttamiseksi. Luvassa on sekä kevennyksiä että tiukennuksia. Mm. osoitetietojen ilmoittamista vähennetään ja työmaiden tunnistamista ja urakkaketjujen tietojen saantia taas suunnitellaan parannettavaksi. Myös työntekijöiden tekemät työpäivät ja -tunnit haluttaisiin ilmoitettaviksi. Valmistelu on kesken. Kevennysten on tarkoitus tulla voimaan ensi talven aikana ja mahdollisten suurempien muutosten vuonna 2019. Rakennusteollisuus vastustaa tiukennuksia tilaajavastuulakiin. Todettiin, että työntekijöiden tekemien työpäivien ja -tuntien ilmoittaminen edellyttää sähköistä kulunvalvontaa jokaiselle työmaalle, mikä taas aiheuttaa runsaasti kustannuksia.

Todettiin lisäksi, että tulevana keväänä veronumerorekisteristä tullaan siivoamaan turhat veronumerot ja kansallinen tulorekisteri tulee voimaan vuonna 2019.

8. Koulutus / tiedottaminen

Sovittiin, että Pinomäki kirjoittaa seuraavaan eJokkaan.

Ammattikouluopiskelijoiden turvallisuuspäivä on sovittu ensi kevääälle (viikko 20). Suvanto pyysi ideoita tapahtumaan. Viikko 20 on myös RT:n Turvallisuusviikko.

Suvanto kertoi RL:n ja Pron kanssa yhteistyössä järjestetystä Turvallinen työmaa -koulutuksesta Majvikissa 27.-28.9.2017. Yhteenvedoa koulutuksen lopputuloksista ei ole vielä saatu.

Husari kertoi, että ePerehdytetyjä on nyt yli 1.000 ja tiedusteli, onko syytä laatia ohjeistusta siitä, miten ePerehdytettyjen henkilöiden kanssa toimitaan työmailla. Tarkoituksena on, että työmaalla vällyttäisiin yleisen perehdytyksen tekemiseltä ja säästettäisiin siltä osin aikaa. Ohjeistukselle ei ainakaan vielä todettu tarvetta.

Suvanto muistutti meneillään olevasta RT:n Hyvät ideat palkitaan -kilpailusta (liite 10). Kilpailuehdotuksia on tullut vasta vähän. Kilpailusta on tähän mennessä kerrottu lähinnä RT:n omissa kanavissa: nettisivuilla, uutiskirjeissä jäsenille ja eJokkassa. Loppuvuoden aikana on tarkoitus tiedottaa myös mm. Rakennusliittoon, Prohon, STULiin, RKL:än, RIAan, RIL:in, RAKLlin ja Aluehallintovirastoon. Lisäksi tarkoitus on tiedottaa jäsenyritysten omien sisäisten lehtien/intranetin kautta. Harkinnassa on myös tiedottaminen muille ammattiliitoille, esim. Metalliliitolle. Tiedotteissa kerrotaan muutaman esimerkin avulla, millaisia keksinnöt voivat olla (Jokka-lehdessä olleen "Pellepelottomat"-palstan esimerkkejä). Lisäksi tiedotteessa on piirtäjän kilpailua varten laatima piirroskuva kuvittamaan tekstiä ja lisäämään huomioarvoa. Syksyn Jokka-lehteen tehdään kilpailusta mainos ja kilpailua pidetään esillä RT:n uutiskirjeissä.

9. Muut esille tulevat asiat

UPAn suhteen ryhdytään tekemään yhteistyötä RaLan kanssa (liite 10). Rekisteri arvioinneista tulee myös osaksi RaLaa ja UPA-arviointi tulee näkyviin RaLa-raporttiin. Päätettiin, että joulukuun kokoukseen kutsutaan Tuula Råman RaLasta kertomaan asiasta lisää.

Suvanto kävi läpi AVIn raporttia kuormien purun tehotarkastuksista ja siitä tehtyjä johtopäätöksiä (liite 10).

Kähkönen esitteli Infran tavoitteita ja toimenpiteitä turvallisuus- ja pätevyyskorttien suhteen (liite 11). Turvallisuus- ja pätevyyskortteja on infra-alalla valtavasti, joista osaa pidetään turhina. Jokainen pätevyys joudutaan uusimaan erikseen ja toiveena on, että koulutuksia voitaisiin yhdistää. Pätevyyskorttien tulevaan yhdistämiseen yhdelle kortille ja sähköiseen lähteeseen ollaan tyytyväisiä. Infran edustajat tulevat tapaamaan sidosryhmiä asian eteenpäin viemiseksi tulevalle viikolla.

Kähkönen esitteli turvallisuusperiaatteet, jotka on infra-alalla kirjattu yhteen ajoneuvonosturin ja torinosturin ollessa samalla työmaalla (liite 12). Hannu J. Mäkinen totesi, että ohjeita olisi syytä levittää laajemmallekin kuin infra-alalle. Päätettiin, että betonipumput otetaan mukaan ajoneuvonosturien rinnalla kautta koko ohjeen. Pienin tarkennuksin ohjeesta tehdään RT-tason ohje ja tiedotetaan koko RT:n laajuisesti.

Ryhmän uusiksi jäseniksi hyväksyttiin Bonavan edustaja ja NCC:n edustaja ja heidän jäsenyyttä esitetään RT:n hallitukselle sen seuraavassa kokouksessa.

Juha Metsälä on lahjoittanut merkkipäivänään saamansa rahat RT:n turvallisuustyöhön. Lahjoituksen käyttämiseksi pyydetään ehdotuksia, jotka käsitellään seuraavassa kokouksessa.

Kaskiala otti esille tapaturmataajuuden määrittelyn tarkentamista työliikekipeytymän suhteen. Todettiin, että asiassa menetellään samassa linjassa vakuutusyhtiön kanssa. Jos vakuutusyhtiö katsoo työliikekipeytymän työtapaturmaksiksi, se katsotaan myös tapaturmataajuuksien laskennassa tapaturmaksiksi.

Päätettiin, että jatkossa kokoukset aloitetaan jo klo 12.

10. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään 4.12.2017 klo 12-16 RT:n 7. kerroksessa kokoustila Myllyssä. Kokouksen aluksi nautitaan yhteinen joululounas.

Vakuudeksi

Anne Hirsiniemi